

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Petra Hluštíka, Ph.D., a JUDr. Miroslavy Honusové ve věci

žalobce: **M. J. Polská republika**
zastoupený advokátem Mgr. Markem Ježkem
sídlem Jablunkovská 852/44, 737 01 Český Těšín

proti
žalovanému: **Celní úřad pro Moravskoslezský kraj**
sídlem Nám. Sv. Čecha 8, 702 00 Ostrava

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou ze dne 14. 1. 2025 ve znění podání ze dne 27. 2. 2025 se žalobce domáhal, aby soud určil, že je nezákonným zásahem pokračování vymáhání příslušenství daně cestou mezinárodní pomoci u dožádaného kontaktního orgánu v Polské republice dle žádosti žalovaného ze dne 27. 6. 2018 pod č. j. 76009-3/2018-570000-42, a aby soud přikázal

Shodu s prvopisem potvrzuje

žalovanému vzít zpět tuto žádost, neboť došlo ke splnění daňové pohledávky jejím doplacením a odpuštěním jejího příslušenství.

2. Žalobce v žalobě uvedl, že dne 28. 11. 2023 požádal u žalovaného jako správce daně o odpuštění příslušenství daně podle zákona č. 182/2023 Sb., žalobci byl vyčíslen úplný nedoplatek na dlužné dani ve výši 54 033 Kč a tentýž den uvedenou částku uhradil žalovanému. Podle žalobce tedy byly splněny podmínky § 6 odst. 1 zákona č. 182/2023 Sb., a příslušenství pohledávky proto zaniklo ze zákona. Žalobce k tomu poukázal na sdělení žalovaného ze dne 13. 2. 2024. Žalobce s odkazem na § 152 zákona č. 280/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), uvedl, že úhrada daně se použije v první řadě na nedoplatky na dani a teprve posléze na nedoplatky na příslušenství daně, to platí jak pro odst. 1, tak obdobně i pro odst. 2 a 3 tohoto ustanovení. Na způsob započítávání nemůže mít žádný vliv to, jak byly částky vymoženy a započítávány cizím orgánem. Žalobce dále nesouhlasí s názorem žalovaného, že k odpuštění příslušenství nemohlo dojít s ohledem na § 9 písm. b) zákona č. 182/2023 Sb. Podle žalobce se dané ustanovení vztahuje pouze na nedoplatky dožadované k vymáhání v České republice zahraničními daňovými správami. Žalobce opakovaně bezúspěšně žádal žalovaného o zpětvzetí žádosti o vymáhání, postup žalovaného představuje nezákonný zásah do práv žalobce.
3. Žalovaný ve vyjádření uvedl, že na jednotlivé žádosti o mezinárodní vymáhání je nutné nahlížet jako na jednotlivé způsoby vymáhání a řídit se při započítávání plateb ze zahraničí pravidlem uvedeným v § 152 odst. 2 daňového řádu. Ačkoli samotný proces mezinárodního vymáhání není výslovně řazen mezi způsoby vymáhání jmenované v § 175 daňového řádu, jedná se fakticky o způsob vymáhání, ke kterému se přistupuje pouze u dlužníků, kteří nemají aktiva v tuzemsku, která by šla postihnout některým ze způsobů vymáhání daně. Každá jednotlivá žádost o mezinárodní vymáhání má svůj jednotný doklad o vymahatelnosti podle § 20 zákona č. 471/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o mezinárodní pomoci“), který je postaven na roveň samostatnému exekučnímu titulu. Tyto tituly vznikaly postupně tak, jak vznikal daňový dluh žalobce. Žalovaný realizoval celkem 4 žádosti o mezinárodní vymáhání, 3 z nich byly již vymoženy a uzavřeny. Příchozí částky od dožadovaného orgánu byly započítávány vždy na jednu z žádostí (v pořadí nejprve na jistinu a poté na příslušenství) a teprve po úplném uhrazení jistiny a úroků z jedné žádosti bylo přistoupeno k započítávání na další žádost. Aktuálně tedy žalovaný eviduje na základě žádosti č. 76009-3/2018-570000-42 stále nedoplatek na jistině ve výši 712 333,59 Kč a na úrocích ve výši 787 430 Kč, přestože žalobce uhradil dne 28. 11. 2023 částku 54 033 Kč. Vymáhání je nyní pozastaveno z důvodu vedení tohoto soudního řízení. Žalovaný trvá na tom, že žalobce nesplnil podmínky § 6 odst. 1 zákona č. 182/2023 Sb., i na výkladu § 9 písm. b) tohoto zákona, takže neměl důvod žádat o zastavení mezinárodního vymáhání.
4. Krajský soud rozhodoval na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí (§ 87 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „s. ř. s.“) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Pro úplnost soud dodává, že z hlediska včasnosti žaloby považoval tvrzený zásah za trvajícím, a dále, že žalovaným byl nejprve Celní úřad pro Moravskoslezský kraj a poté, s ohledem na zákon č. 349/2023 Sb., se jím stal od 1. 7. 2025 Celní úřad Ostrava.
5. U jednání žalobce tvrdil, že se o nedoplatku na samotné dani dozvěděl až z vyjádření žalovaného z dubna 2025, do té doby vedli spor o výklad § 9 zákona č. 182/2023 Sb. Vzhledem k tomu, že souhrn vymožených plateb uvedený v posledním vyjádření žalovaného odpovídá údajům uvedeným ve sdělení žalovaného ze dne 13. 2. 2024, otázkou

je podle žalobce tedy spíše metodika připisování vymožených plateb. Žalovaný setrval na svém stanovisku.

6. Z obsahu správní dokumentace soud zjistil, že dne 28. 6. 2018 požádal náš orgán (Generální ředitelství cel) dožádaný orgán v Polsku o vymáhání pohledávky související s žalobcem (spotřební daň z minerálních olejů za říjen 2013, daň 1 232 532 Kč, úroky 787 430 Kč). Z části 7. tohoto dokumentu (opatření přijatá v návaznosti na žádost) je patrná výměna informací mezi orgány, z níž především plyne, že ke dni 30. 11. 2023 byly pouze částečně vymoženy náklady exekuce náležející místně příslušnému exekutorskému úřadu v Polsku, žádné jiné částky. Ve sdělení žalobci ze dne 13. 2. 2024 žalovaný uvedl přehled čtyř žádostí o mezinárodní vymáhání ve věci žalobce, s tím, že u 3 žádostí bylo již vymáhání ukončeno, u zbylé žádosti (č. j. 76009-3/2018-570000-42, žádost o pokračování č. j. 155002/2020, PV za říjen 2013, daň 1 232 532 Kč, úroky 787 430 Kč) neukončeno. Žalovaný potvrdil, že žalobce uhradil dne 28. 11. 2023 na pokladně správce daně částku 54 033 Kč. V posledních dvou odstavcích tohoto sdělení je uvedeno, že „Při úhradě nedoplatku postupoval správce daně podle § 152 odst. 2 daňového řádu, platby byly použity na úhradu jednotlivých daní podle data splatnosti a následně na příslušenství daně (tzn. že daň by v tomto případě byla uhrazena zcela, úrok z prodlení ze všech daní by tedy zůstal neuhrazen). Dle sdělení polské celní správy (ze dne...č. j. ...) mají být však jednotlivé platby účtovány na daň a zároveň na úrok z prodlení vztahující se ke konkrétní žádosti o mezinárodní vymáhání. Z těchto sdělení vyplývá, že částečně neuhrazen zůstává jak úrok z prodlení, tak i konkrétní daň, vymáhaná na základě žádosti č. j. 155002/2020“. Ve sdělení žalobci ze dne 6. 3. 2024 žalovaný uvedl s poukazem na informace od polského dožádaného orgánu, že v rámci vymáhání na základě žádosti č. j. 76009-3/2018-570000-42 nebyla ke dni 30. 11. 2023 vymožena žádná částka nedoplatku, částečně byly vymoženy náklady exekuce. Žalovaný citoval § 9 písm. b) zákona č. 182/2023 Sb. a uvedl, že žalobcově žádosti o odpuštění příslušenství nelze proto vyhovět. Ve sdělení žalobci ze dne 14. 3. 2024 žalovaný doplnil, že při návštěvě dne 28. 11. 2023 byl žalobce informován o existenci 4 žádostí o mezinárodní vymáhání (když žalobce tvrdil pouze 3, a to již ukončené). Dále žalovaný uvedl, že na jednotlivé žádosti o mezinárodní vymáhání je nutné pohlížet jako na jednotlivá exekuční řízení, platby je nutné zúčtovat v souladu s § 152 odst. 2 daňového řádu, tak, jak je uvedeno v odpovědích polské celní správy.
7. Krajský soud má především za to, že žalovaný jako správce daně využil zákonný způsob vymáhání finančních pohledávek prostřednictvím žádostí kontaktnímu orgánu jiného státu při splnění podmínek podle § 16 zákona o mezinárodní pomoci. Ačkoli tento způsob vymáhání není uveden v § 175 daňového řádu, podle názoru soudu směřuje k témuž účelu a tvoří doplňující způsob, použitelný za specifických podmínek. Ostatně, ani jazykový výklad § 175 daňového řádu nenasvědčuje kategorické uzavřenosti způsobů vymáhání (srov. „správce daně může“...“zvolí způsob vymáhání tak, aby...“). V případě žalobce žádal žalovaný o vymáhání na základě 4 samostatných žádostí, vztahujících se vždy k samostatné pohledávce (na základě jednotlivých platebních výměrů za konkrétní zdaňovací období), jednalo se tedy o 4 samostatné tituly pro vymáhání podle § 20 zákona o mezinárodní pomoci. Úhrady takto vymožených částek podléhají pravidlům uvedeným v § 152 odst. 2 daňového řádu. Jak vyplývá z judikatury i komentářové literatury, základní rozdíl v pořadí úhrady daně podle § 152 odst. 1 a odst. 2 daňového řádu spočívá v tom, že 1. odstavec (dobrovolné platby) je založen na principu priority úhrady nejstarších nedoplatků, kdežto 2. odstavec (platby v důsledku vymáhání) se řídí principem účelového určení platby (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 2. 2017, č. j. 9 Afs 212/2016-47). Nedobrovolná úhrada

Shodu s prvopisem potvrzuje

směřuje pouze na nedoplatky vymáhané daným způsobem vymáhání a následně na případné vymáhané příslušenství. Částka získaná vymáháním nemůže být použita na žádný jiný nedoplatek. Proto (a nikoli z důvodu, že to takto sdělil polský vymáhající orgán) byly vymožené částky připisovány vždy na jednu z žádostí (v pořadí nejprve na jistinu a poté na příslušenství) a v době, kdy se o věc začal zajímat žalobce, byla již uzavřena 3 vymáhání, kdežto k žádosti č. 76009-3/2018-570000-42 nebylo dosud vymoženo nic (kromě části exekučních nákladů, příslušejících však polské straně).

8. Žalobce sice dne 28. 11. 2023 zaplatil částku 54 033 Kč žalovanému, avšak, jak vyšlo najevo, nebyla to částka celého rozhodného nedoplatku ve smyslu § 6 zákona č. 182/2023 Sb., a již proto nemohlo dojít k odpuštění příslušenství. Sdělení žalobci ze dne 13. 2. 2024 působí přinejmenším zmatečně, ale není pravdou, že by se žalobce dozvěděl o nedoplatku daně (jistiny) až v dubnu 2025, jak uvedl u jednání soudu. O opaku svědčí sdělení žalovaného ze dne 6. 3. a 14. 3. 2024, která plně korespondují s informacemi poskytnutými vymáhajícím polským orgánem dne 23. 2. 2024 (část 7. žádosti – viz bod 6. tohoto rozsudku). Shrnuto, žalobce nesplnil obecnou podmínku § 6 zákona č. 182/2023 Sb., proto se soud již dále nezabýval výkladem § 9 písm. b) tohoto zákona, neboť by to na věc nemělo žádný vliv. K návrhu žalobce na výslech svědků (pan S., paní N.) soud uvádí, že jejich svědectví nepovažoval za nutné, neboť zaplacení částky dne 28. 11. 2023 žalovanému nebylo sporné a otázka započítávání úhrad vymožených částek je otázkou právní, s níž se vypořádal soud sám.
9. S ohledem na to, jak žalobce vymezil předmět tvrzeného nezákonného zásahu (viz bod 1. tohoto rozsudku), soud žalobu zamítl jako nedůvodnou v souladu s § 87 odst. 3 s. ř. s.
10. Procesně úspěšnému žalovanému (§ 60 odst. 1 s. ř. s.) nevznikly podle obsahu spisu žádné náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti, proto soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 17. září 2025

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu